

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Az árvaház ügyében.

— Válasz Szabó Józsefnek. —

Debreczen, márczius 6.

Szabó József ur a helyi lapok szombait számában cikket bocsátott ki, melyre pár szó megjegyzésem van.

Nem szándékom ebben az ügyben még most vitatkozásba bocsátkozni: azért igen röviden, csupán a cikk főbb érveire teszem meg észrevételemet.

Ismerem a nemes városnak az árvatartó pénztár ügyében kifejtett küzdelmét s a feliratokban nyilatkozott indokait és gondolkodását: megvallom, nagyon meglepett tehát az a kijelentés, hogy az árvatartó pénztárt Mária Terézia királyné ő Felsége kizárólag r. kath. árvaházra tette. Tudtommal az nincs benne az alapítási okmányban: ezt állítani tehát a r. kath. egyház által kibocsátott azon memorandum okoskodásával lehet csak, melynek célja az a törekvés volt, hogy a nemes város által az országgyűléshez 1869-ben intézett kérvény nagyon nyomatékos indokai gyengítettessenek. Abban azonban nagyon nagy igazsága van az igen tisztelt főszámvevő urnak, hogy a kérdésnek vitatása ma már túlhaladott álláspont, mert helyesen mondja, hogy király ő Felségének, 1861. évi január 5-én kelt legmagasabb határozatával teremtett viszonyokat megváltoztatni többé nem lehet.

De ha ezt meg nem változtatható tényként elfogadjuk, el kell fogadnunk a következményeit is, mert ezt kívánja a logica és igazság. Király ő Felsége pedig úgy döntötte el az ügyet, hogy a városi árvatartó pénztárból két elkülönített árvanevelő intézet állíttassék, egyik r. cath., másik ev. ref. és ág. ev. árvák számára, ugyanazon felekezeti egyének kezelése és felügyelete alatt. A róm. kath. egyház már kezébe vette az alap fele részét; kezébe óhajtja venni a protestáns egyház is. Ha tehát elismerjük a változhatlan alapot, miután abban az is rendeltetik, hogy ugyanazon felekezeti egyének kezelése és felügyelete alatt legyen az árvanevelő intézet: egyenes következmény és tiszta igazság, hogy az árvatartó alapnak protestáns árvákat illető fele része, mely még mindig a nemes város kezelése alatt áll, kiadassék a protestánsoknak. Különben is az árvatartó alap „egyedül protestánsok pénz-

ből keletkezett”, ha tehát a róm. kath. egyház mégis megkapta a magáét, nem lenne é nagy visszasság, vagy talán jogtalanság, hogy a prot. egyház az „egyedül protestánsok pénzéből keletkezett” alapot ne kaphassa meg?

Nem ismeri jól a tisztelt főszámvevő ur az ev. ref. egyház határozatát, midőn azt mondja, hogy ez mereven visszautasította hajdan az árvatartó pénztár fele részének átvételét. En meg néztem az idevonatkozó határozatot s mondhatom egészen mást tartalmaz az, jogtalannak tartván a megosztást, nem járult az egyház annak helyesléséhez; de oly feltételek vannak e tényhez kötve, melyek egyenesen kizárják annak feltevését, hogy az egyház az alapot soha sem akarná átvenni. Benne élünk a kor mozgalmában amikor ez történt; tudjuk nagyon jól, hogy az egyház a várost gyámoltotta ama törekvésében, hogy az árvaalapot egészen birtokába vehesse ismét. Nem teljesült e feltétel, nem is teljesülhet, mint az igen tisztelt főszámvevő ur is mondá: tehát, hogy a prot. egyház „kezelése” alá — mint a döntvény mondja — vegye az alapot, arra itt az idő.

Nem alapszik egyében, feltevésnél az igen tisztelt főszámvevő urnak az az aggodalma is, hogy a protestáns egyház az árvatartó alapot a hat parochiális kör szerint hat részre osztva akarná felhasználni. Erről ez idő szerint még szó sem lehetett és nem is lehet, mert addig, míg az alap kezelése alatt nincs, a prot. egyház a felett nem is rendelkezhetik s hogy a hat parochiális körben hat árvaház van tervbe véve: az ettől az alaptól egészen független. Kitűzte azt az egyház, mint czélt, mely nagyon méltó hozzá, valósítja a szóban forgó árvatartó alap nélkül is abból a forrásból, melyből a köztársaság eleitől fogva létrehozta, a keresztyéni szeretet filléreiből, nagyobb adományából, takarékoszággal.

Ezt a különben is jó ideje kitűzött szép czélt tehát nem lehet az árvatartó pénztár ügyével kapcsolatba hozni. Ha nem lehet, elesik alapja az igen tisztelt főszámvevő ur idevonatkozó számítgatásainak is.

A mikor az egyház kezelése alá veheti az árvatartó pénztárt, akkor lesz helye a tervezgetésnek, melyben az igen tisztelt főszámvevő urnak is lehet igen

jelentékeny része, mint presbiternek és mint igen praktikus embernek.

Ne féljünk tehát a prot. egyház azon törekvésétől, hogy az árvatartó pénztárt kezelése alá óhajtja venni.

A keresztyéni szeretet igaz melegével fogja azt czéljaira fordítani.

Az árvákat nemcsak megtartani lesz törekvése, hanem gondja lesz reá, hogy belőlök munkaszerető, jóerkölcsű, értelmes polgárai váljanak e városnak, édes hazánknak. Itt az egyházi élet terén legyen bő alkalma közreműköeni a nemes eszme megtestesítésében az igen tisztelt főszámvevő urnak. A városnak nem lesz benne kára, ha az egyház gondjai alá jut az árvatartó pénztár, mert hiszen árváit ápolja, neveli majd, nagyobb eredményyel, mint eddig történt; az osztó igazság e mellett van: küzdjünk tehát ne egymás ellen, a nagy eszme valóításának és egyházi nevelésnek rovására, hanem együtt nagy czéljainak valóítására!

Presbyter.

— Országgyűlés. (Márcz. 4.) A képviselői javada mazás tolemelését tárgyalták ma is a képviselőházban. A Kemény János báró azon indítványát tárgyalták legelőször, melyben azt javasolta, hogy a fizetés lefoglalása ne vonja maga után a mandátum megsemmisítését. Az egész meglehetősen ódiózus ügyben ez az indítvány volt a legrokonszenvesebb s keresztül is ment az, miután Tiszta Kálmán az egész ház tetszésétől kísért beszédben kifejtette, hogy a képviselő függetlenségét épen ez az indítvány fogja biztosítani. Mellette beszéltek még Mérey Lajos és Péchy Tamás, ellene pedig Polónyi Géza és Remete Géza. Erdőkes beszédben pártolta az indítványt Péchy Tamás, a ház volt elnöke is. Hivatkozott olyan esetre, hogy egy képviselőnek kinek ötezer holdnyi birtoka volt, hatvanhárom forintnyi tartozás miatt nem a birtokán kerestek fedezetet, hanem lefoglaltatták a napidijait és lakbérét... Gróf Károlyi Gábor: Velem is megtörtént. — Károlyi Gábor gróf egy tovább menő indítványt tett, azt t. i., hogy a képviselői tiszteletdíjat egyáltalán nem lehet lefoglalni. Ezt az indítványt kiadták az igazságügyi bizottságnak. A második indemnitás tárgyalására került ezután a sor. Hegedűs Sándor előadó röviden indokolta azt, Hefi Ignác, Horánszky Nándor és Komjáthy Béla az egyes pártok nevében beszéltek ellene. Péchy Tamás tartott még ezután beszédet, melyre Wekerle egy kiváló hatású beszédben válaszolt. E beszédben röviden ugyan, de vervevel fejtette ki programját az egyházpolitikától a közigazgatás reformjáig s kiterjeszkedett e program közjogi vonatkozásaira is. A ház többsége az indemnitás általánosságban megszavazta; a részletes tárgyalás hétfőn lesz.

— **Be földi hírek.** — **Mille ni umi kiállítás.** Az 1896-iki Ezredéves Országos Kiállítás Közleményei-ből megjelent az első szám. Ez a kiállításról szóló törvénycikket az indokolással együtt, továbbá a kereskedelmi miniszternek a tárlat portomentessége ügyében kiadott rendeletét tartalmazza. — (A **rendőrkapitányok kongresszusa**) gyűltek, össze Budapesten de mert a gyűlést be nem jelentették, nem tarthatják meg. A rendőrség nem engedi meg semmi esetre és ha netalán megakarják a gyűlést tartani, a fővárosi rendőrség karhatalommal lépne közbe. — (A **zországgylési függetlenség**) és 48-as párt Eötvös Károly elnöklete alatt értekezletet tartván, elfogadta a márczius 1-én tartott értekezleten kiküldött bizottság javaslatát, mely szerint a párt egyházpolitikai programja iránt támadható félreértések kikerülése végett a febr. 28-iki értekezlet jegyzőkönyvi kivonata közzéteendő.

— **Külföldi hírek.** — (Francia miniszterválaság) Híre van, hogy Bourgeois igazságügyminiszter tárczájáról le akar mondani. A tengerészeti miniszter is lemondani készül. mivel nem hajlandó tárczája körében megtakarításokat eszközölni. — (A **bolgár fejedelmotthon**) Ferdinánd fejedelmet a bolgár főváros frenetikus örömradiállal fogadta. A megérkezéskor Szófia egész lakossága a fényesen kivilágított utcákon csoportosult. A fejedelmet a pályaudvaron a polgári s katonai méltóságok és a diplomáciai testület fogadta. — (A **pánama botrány**) képviselői körökben azt beszélik, hogy Lesseps Károly a Panama megvesztegetési perben kérni fogja, hogy Floquet, Clémenceau és Freycinet idéztessenek meg mint tanúk. — (Cseh ellen) A csehek szerencsésen bevitték agitációjukat a magyar list ellen a Reichsrathba. A csütörtökön megkezdett támadásokat pénteken folytatták és pedig oly vehemenciával, hogy Bacquehem kereskedelmi miniszter kénytelen volt hozzájárulni ahhoz, hogy anquett hívassék egybe az osztrák malomipar javára szolgáló eszközök megállapítása végett.

A Gönczy-egyesület

debreczeni körének alakuló közgyűlése.

Debreczen, márczius 6.

A Gönczy-egyesület debreczeni köre, melyhez a Debreczenben. A. és F. Józsan, M. Pér-

esen, Sámsonban lakó egyesületi tagok tartoznak, tegnap d. e. alakult meg a városháza nagy termében, a tagok élénk érdeklődése mellett. — Tulnyomólag tanítók és tanítónők, a népnevelés munkásai jelentek meg az alakuló gyűlésre, de képviselve volt ott a felsőbboktatás is Csiky Lajos, Sinka Sándor, Kovács Lajos és Orosz István által. Jelen voltak Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő, Király Gyula, Stahl Géza stb.

Dávid Mihály tanító nyitotta a megköszönést, üdvözölte a megjelenteket s felhívta őket a megalakulásra; a jegyzői toll vitelére Tóth Lászlót kérte föl.

Elnökké Husz Lajos r. kath. tanító indítványára egyhangulag nagy lelkesedéssel Sinka Sándor ev. ref. főgymnáziumi tanár választott meg. Sinka Sándor nagyszabású beszéddel foglalta el elnöki székét, gyakran felbeszakitva élénk helyeslésektől. E beszéd — a gyűlés legkimagaslóbb része — az iskolai nevelésnek nemzeti, hazafias irányát fejtegeti s olyan nagy hatást tett, hogy a közgyűlés elhatározta annak kinyomatását. Az elnök, aki a kollegiumban a classica philologia tudós tanára, elismerését és örömet fejezte ki az új egyesületnek azon bátor, szabadelvű és üdvös kezdeményezésért, melylyel a nevelés és tanítás különféle munkaköréit művelő szakértőket összehozta. Ő ezen egyesülésben a szabadelvű eszmék diadalát látja, mely lerontja azt a válasz falat, melyet felekezeti szellem, tudományos gőg, avuttársadalmi felfogás közös célra dolgozó munkások sora közé emelt megszünteti azt a kaszt rendszert, melyet a közoktatás és nevelés hivatott szolgálói egymás között alkottak s melyet szabadelvűbb tudományos és társadalmi felfogásukkal szemben még ma is itt-ott némi féltékenységgel őriznek, mindenek felett pedig ez az egyesülés diadalt jelent a „nemzeti nevelés eszméjének” mely egyedül képes arra, hogy egyfelől a vallásos és egyházi nevelésnek megadja a praktikus talajt, másfelől a humanizmust megossza világpolgári szellemétől a „hazafi” fogalmával tegye becsesebbé, a realizmus gyakorlati s itt ott hasznossági irányának pedig erkölcsi alapot nyújtson.

A kör, illetőleg az egyet működési célját képező nemzeti irányu rendelkezésről az új elnök általánosságban ezeket mondotta:

„E nevelés irány munkálására eljött az idők teljessége, hogy korunk politikai, nemzeti s társadalmi viszonyai mintegy követelni látszanak, hogy a mit a multban elhanyagoltunk, a nemzeti szellemnek hazánk földjében, nyelvében és irodalmában, történelmében köz- és magánintézményeiben, hagyományában rejlő, már

veszni indult gazdag kincsait a nemzeti öntudatba vissza vezessük. Népünknek mi sem szükségesebb, mint az önismeret, s az ezen alapuló minden sovínismustól ment, nemzeti önérzet.

Hiszen nincs nép, mely erőszakosabban lett volna utasítva, sőt kényszerítve, hogy idegen hulladékon éljen, saját fényét véka alá rejtse, mint a magyar. Még most is lakolunk a multak büneért, s nem egyhamar fogjuk kiköszörülni a csorbát, melyet nyelvünk, irodalmunk s hagyományaink vétkes elhanyagolása, leghatalmasabb fegyverünkön, a közszellemen ütött. Ma azzal a törekvéssel, azzal az erővel, melylyel őseink időkön át az idegen műveltség útját egyengették, a felekezeti és társadalmi válaszfalak emelésén muokáltak; a nemzeti közszellem védő bástyáit építették volna: ma már a zsidó kérdést hátunk megett tudnók, az ultramontanizmust háróból ismerünk s talán hazánk határain belől a nemzeti kérdéssel sem néznénk farkasszemtel.

De hagyjuk a multak vádolását; a mult hibája: a jelen okulásá, s az volna baj, ha okulni sem tudnánk. Ami okulni akarunk s ezért fordítsuk figyelmünket a jelenre s lássuk nagy vonásokban, hogy mi az iskola feladata a teljesen kifejlett nemzeti nevelésben?”

Az elnök ezután részletesebben szóott különösen a földrajz és a történelem tanításának nemzeti irányáról, főként pedig a játékoknak és a dalnak a nemzeti, hazafias nevelésben rendkívül nagy fontosságát fejtegette.

A tapssal és éljenzéssel fogadott elnöki beszédért Dávid Mihály mondott meleg hangú köszönetet az elnöknek.

Aelnökké Kállay István indítványára Husz Lajos r. kath. tanító, jegyzővé pedig Horváth ev. ref. tanító választott meg közfelkiáltással.

Ezután Kovács Lajos az egyesület elnöke tanítóképezdei tanár üdvözölte a megalakult debreczeni kört és ennek tisztikarát, melyeknek vezérszerep jut az egyesület szervezésében, s az a feladat, hogy példát adjon és fáklyát lobogtasson.

Majd Kaposztás Imre ev. ref. tanítónak élénk figyelemmel hallgatott, nagy gonddal készült értekezése következtet a „tantermek fölszereléséről”. Ertekezésében az iskolai padok szerkesztésére fektette a fősúlyt s erősen kidomborította azt a pedagógiai követelményt, hogy az iskola berendezésénél és felszerelésénél a gyermekek szellemi kiképzése mellett, ezek testi fejlődését is biztosítani s elősegíteni kell. Közhelyesléssel találkoztott az e kijelentése is, hogy az iskola fenntartók az iskolák építésénél és berendezésénél ne saját

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A kard ítélete.

(François Coppée.)

Midőn „vasfejű” Guntz végre hazatért,
— Künün Palestinában gyakran omlott vére —
Nem aludt egy éjjel s váratlanul hallja,
Hogy valamit suttog a szép Hilda ajka.
Álomban susognak a piros ajkak;
Áruló hang mégis: — neve más loagnak! —
Guntz két vad haraggal. Hát a neje hűtlen!
Megzörren jó kardja fényes hüvelyében.
Am e női homlok édes tisztasága
— Barna fürtök vonják szenderítő árnyba
S holdsugár fűrészt szende szüzi csókban —
Megállítja mégis, áll habozva, szóltan.
És a komor lovag érzi, hogy szívében
Erősebb szerelme, mint bosszuvágy, szégyen.
Guntz kardjához fordul. Nemes ősi szablya.
Vitézül hordozta apja és nagyapja.
Már kivonva félig, villog hüvelyébe!
Guntz leteszi most a feszület elébe
S komoran szól hozzá: „Kardom felelj nekem
— Te, kit megfűrdtettem sok szaracén vérben
Hűtlen ez az asszony, vagy ártatlan valjon?
Nem tudom, nem látom, felelj büszke kardom!
Tudom részt nem vennél semmi csaltságban
Nevem, becsületed rád bízhatom bátran,
Acél pillantásod, a világos, fényes,
Belát a szívébe. Büntelen vagy vétkes?
Oh te nem engednéd, hogy a feleségem

Náladnál kevésbé tiszta, büszke légyen
És hogy őt megöljem, vagy szeressem újra
Rád bízom, itéld meg!”

A derék kard tudta,

Hogy bár szive reszket sovárogyva halkal
Hilda oly ártatlan, mint a szüzi hajnal
S az igazságos kard, a nemes, a tiszta
Önmagától csörrent hüvelyébe vissza!

SZALAY FRUZINA.

A kardvívás.*)

A test kiképzésével foglalkozó mindenféle sport között aligha nem a vívás az, melynek megtanulása a legnagyobb élvezetet szerzi, s mely az életben a legtöbb haszonnal jár. Mert lábba irunk és irnak cikkekét és röpiratokat a párbaj ellen, azért e társadalmi baj leghevesebb ítélője is, ha valóban önérzetes gentlemann a becsületébe benyuló, vagy azt csak érintő sértést is megtorlatlan nem hagyhat, elégtételt keres ezen az annyiszor elítélt társadalmilag bevett, s az állami hatalom által is aunyi enyhítő körülménnyel ellátott uton.

Nem következik ugyan ebből az, mintha az embernek csak azért lenne érdemes megtanulnia vivni, hogy adandó alkalommal hasznát vehesse, aminthogy személyes bátorság és lélekjelenlét híján nem is veheti — hanem érdemes

*) Először Chappon Károly éppen most megjelent szakmüvéhez.

azért, mert ez a testedző sport a mellett, hogy a legkellemesebb szórakozások egyikét nyújtja, öregbíti a férfui erélyt, önérzetes, öntudatos fe lépésre tanítja meg a hivat, s nem csak az izmokat, de a lelket is megacézolja.

Az a felfogás, hogy a vivni tudás krakéler nemzedéket nevel, nagyon téves, mert egy igazán jó vivő egyrészt nagyon is tisztában van a vívás esélyeivel, másrészt pedig ép testébe megacézoltott idegeivel, sokkal épebb lelket nevelt mint sem az ösztönözne őt holmi tyukszempárbajokra. Hanem — igenis ösztönzi őt arra, hogy bátor öntudatos fellépésű legyen, a maga árnyékától meg ne ijedjen, s becsületét foltot ne tőrjön.

A gyavaságnál egy utálatosabb dolog van: a krakélerség, ezt halottam én egyszer, az én kedves barátomtól, vivőmesteremtől Chappon Károlytól. S ez egy mondása jellemzi őt teljesen; ez a mondása jutott eszembe mikor elváltam megtisztelő kérésére műve elé az előszó irást.

Nem mintha nehéz dolognak találtam volna ajánlani ezt a könyvet, hanem mert feleslegesnek tartok minden előszót. Ha a könyv jó: az előszó felesleges, ha rossz: az előszó nem javít rajta.

Szóval az ember felesleges munkát végez. Ennek pedig nem vagyok barátja. Ez esetben is elég lett volna az előszó helyett a szerzőnek azt az egy mondatát ideírni. Jellemzi ez az egész embert, meg az egész tanítási módszerét becsületes, nemes és egyszerű

Márcz. 19. Debreczeni keresk. ifjak önképző egyesületének évi rendes közgyűlése az egyesület helyiségében.

Márcz. 19. d. e. 10 órakor a Debr. Első takerékpénztár közgyűlése.

Márcz. 20. d. u. 5 órakor a „Csokonai” kör szépművészeti oszt. ülése.

Márcz. 21. Katonai lövésár.

Márcz. 23. Városi közgyűlés.

Egy béke apostol albumába.

Ájtatos Öklösi béke apostola: esküszí gyakran;

Drága a békevirág: másokat ütve szedi.

Trombita szóba fuvallja a mennyköveket föl a várba,

Hogyha ledönti falát: írja a békekötést.

Ámde vigyázz! magadat ne keverd a veszélybe, apostol!

Mennyköved is leesik s tégedet üthet agyon!

Martial

Meghívás.

A szabadelvű párt városunk I-ső választókerületében szervező utcai közgyűléseit f. hó 12-én, Vasárnap délelőtt a „Bika” szálló kisebb éttermében fogja megtartani.

Ezen utcai közgyűlésekre az I-ső kerületbeli szabadelvű párti választópolgártársakat és pedig a Csapó utczaiakat délelőtt 10 és fél órakor, a Péterfia utczeleket pedig 11 és fél órakor minél nagyobb számban megjelenni tisztelettel kérem.

Debreczen 1893, márczius hó 5-én.

Géresi Kálmán

I-ső vál. kerületi elnök.

— A szabadelvű párt tegnap délelőtt a II. választókerületben is szervezkedett Komlóssy Dezső kerületi pártelnök elnökle alatt. A választópolgárok szép számmal gyűltek össze. A hatvan utcaiak elnökké Jámbor Ferenczet, intéző bizottsági taggá Lichshein Sámuel, jegyzökké dr. Bakos Imrét, Muraközy Lászlót és Stern Győzöt választották. A piacutcaiak városrészen lakó polgárok utcai elnökké Sesztina Lajost, intéző bizottsági taggá: Szabó Kálmánt (nagykereskedő) jegyzökké Nagy Sándor ügyvédet, dr. Kardos Samutés dr. Medve Zoltánt kiáltották ki. Ezenkívül mindegyik utczarészből 20—20 bizalmi férfi választatott.

— Debreczeni tanárok a kultusz-miniszternél. A vallás és közoktatásügyi miniszter az autonóm felekezések, törvényhatóságok, községek és alapítványok által fenntartott középiskolák tanárainak nyugdíjazása, valamint özvegynek és árváik gyámoltása kérdésében elkészülvén a szükséges tanulmánytétellel, számításokkal, minelölte a törvényjavaslatot ezeknek alapján elkészítene, az érdekelt körök kívánságáról értesítést óhajtott szerezni. E célból közelebbről értekezletet fog tartani, melyre egyházkerületünk részéről Tóth Sámuel egyh. ker. főjegyzőt, dr. Bacsoni Lajos jogakad. és Dóczy Imre főgymnásiumi tanárokat hívta meg.

— Márczius 15. A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete, hiven eddigi szokásához, ez idén is méltó kegyelettel ünnepli meg e nagy nap emlékét. Márczius 15-én este 8¼ órakor tágas és díszes egyesületi helyiségeiben felolvasás, szavlat és énekből álló emlékünnepelet rendez, melynek kiváló pontját előreláthatólag is, az egyesület jogtanácsosának dr. Bakonyi Samunak alkalmi felolvasása fogja képezni. A részletes programot később tesszük közzé s már ma felhívjuk a közönség figyelmét erre a sikerültnek ígérkező ünnepélyre.

— Debreczen és a kormány egyházpolitikája. Debreczen sz. kir. város közönsége márcz. 9-én — csütörtökön — d. e. rendkívüli közgyűlést tart. Napi rendre az egyház-

politikai kérdések és a Ludovica akadémián levő városi és Andaházi Szilágyi alapítványi tőkék kiegészítése tüzetek ki. Tegnap megérkezett Budapest fő- és székváros megkeresése az egyházpolitikai kérdésekben a kormányhoz és a képviselőházhoz intézett feliratának parólasa végett. De ugyanezen nagyfotosságu ügyben ma délután, vagy holnap délelőtt számos törvényhatósági bizottsági tag pártkülönbség nélkül az alább közölt indítványt terjesztik a közgyűlés elé:

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága eiengedetetlen kötelességének ismeri kinyilatkoztatni, hogy a felelős magyar kormány által, kijelentett szabadelvű egyház politikai programnak egész terjedelmében leendő megvalósítását nem csak helyesli, de a különböző oldalról megindított ellenkező irányu mozgalmakkal szemben a magyar nemzeti állam egységét és szabad fejlődését biztosító állami anyak önyvvezetés-kötelező polgári házasság, a vallásfelekezettek közötti teljes jogviszonyosság és szabad vallás-gyakorlat mielőbbi törvénybe iktatását a kormánytól és törvényhozástól egyfelől elvárja, másfelől pedig, hogy a kormány és törvényhozásnak ez iránti törekvését minden rendelkezésére álló alkotmányos eszközzel támogatni kész.

Ez iránti határozatot a kormányhoz és képviselőházhoz feliratban felterjeszteni kérjük.

A jog- és pénzügyi bizottság holnap délutánra van összehívva, hogy a rendkívüli közgyűlés tárgyaira véleményt mondjon.

— Alarczos bál. A debr. izr. nőegylet alarczos bálja szombaton folyt le az „Arany Bika”-ban és a legtényesebben sikerült. Debreczenben pedig régi mizéria már, hogy az alarczos bálók nem igen sikerülnek. „Nem vagyunk álczás város” hangzott a szokásos frázis, míg végre bájos női kezeknek tegnap sikerült létrehozni Debreczen hosszú idő óta legsikerültebb alarczos bálját. Egy oly élvezetes estének voltunk részesei, a melynek részleteit képtelenek vagyunk hü másolatban visszaadni. Az igazi alarczosból legfőbb kellékei az izéses jellem és a jó élcz sem hiányzottak. A sok sikerült élcz csak úgy repült a bájos dominók ajkairól. Mindenkit megrézfáltak. S milyen volt a meglepetés, a midőn elhangzott a parancs, hogy „le az alarczczal.” Csak egyet sajnálunk nagyon és pedig azt, hogy nagyon kevés alarczos volt, különösen férfi. Késő reggeli órákig maradtak együtt a tánczoló s Rácz Károly muzsikája mellett ugyancsak vigan lejtették az egyes tánczokat. Éjtél tájban Gróf Dégenfeld József főispán jelenléte rmelte az est fényes sikerét. Hogy szedjem össze azt a sok gyönyörű virágszálat egy csokorba? Jelen voltak: kisasszonyok: Varga Irén, Mayer Olga, Kemény Klára, Konstantin Zelma, Sorger nővérek, Redl Róza, Fischer Frida, Fleischmann nővérek, Rott Irma, Lichtschein nővérek, Fried Etel, Berger Margit, Rosenfeld Málka, Kiss Sarolta (Arad), Kohn Róza (Komárom), N-umano Matild, Rotter Aranka, Feldmann növ. Rosenfeld Irénke, Kardos Lujza, Klein Teréz, Fisch Elza, Popper növ. Fehér Mariska, Weinberger Margit, Scheer Janka, Fülöp Bella, Csengeri Jolán, Fischbein Irén, Lusztig Mariska, Lusztig Emma, Kun növ. Spitz növ. Rosencweig Etel, Rosenthal Gizella. Asszonyok: Berger H.-né, Berger V.-né, Berger J.-né, öz. Berger Gy.-né, Balkányiné, Ormódyné, Benedekné, Burgerné, Lippmanné, Rosenfeld M.-né, Fehér H.-né, Fehér D.-né, Kauffmanné, Barátné, Stern Gy.-né, Stern J.-né, Stern I.-né, Veinbergerné, Erberné és Mihelfyné, (N.-Várád), László, Kelemenné, Kohnné, Weiszné, Baumné, Fleischmanné, Hochfelderné, Redlné, Szántóné, Lusztigné, Kleinné, Darvasné, Zelenkáné, Biedermanné, Schwartzné, Zichermanné. (m. m.)

— Orvosok kerestetnek. A belügyminiszter trachoma-orvosokat szándékozván kiküldeni, felhívja azon orvostudorokat vagy szigorló orvosokat, kik ily kiküldetést elnyerni óhajtanak, hogy márczius hó 11-éig a miniszterium közegészségügyi osztályában jelenkezzenek, a hol a kiküldetés feltételeiről a kellő felvilágosítást nyerendik.

— A főiskolai énekkar folyó 5-én sikerült ünnepélyt rendezett Nagy József és Vecsey Imre kegyes alapítók emlékére. A szük énektér egészén megtelt intelligens publikummal. Az ünnepélyt Stoll gyász dalával nyitotta meg az énekkar. Azután Nagytiszt. Balogh Ferencz hittanár tartott lendületes megnyitó beszédet melyben az énekkar multjáról, annak kegyes patronusairól meleg szívből fakadt s szívhez szóló szavakban emlékezett meg. Majd kantus volt, s ezután Pótor Elemér 4. éves theológus szavalt Petőfi Salgójának utolsó részletét. Szavaltatát a közönség tapssal jutalmazá. Nagy tetszést keltett az ének vezér Tiszteletes Mácsay Sándor ur által ujonnan szervezett vegyes chorus, mely precizitással énekelt. Fehér Gyula vig szavaltata élénk derült hangulatba hozta a közönséget s többször megújrázták Fehért. A sikerült ünnepélyt Kücken norman dala rekesztette be 6 órakor.

— Arany János ünnepély. A debr. ker. akadémiában, melynek hazafias szelleme s minden egyoldalúságtól ment vezetése dicsértet érdemel, ez évben is megtartották a szokásos Arany János ünnepélyt. A márcz. 4-ikén tartott rendkívül sikerült ünnepnek műsora a következő volt: Dr. Szántó Sámuel elnök ur szép beszéddel nyitotta meg az ülést, mire a következő B a k ó György III. éves hallgató szavalt: M a g á n y b a n Aranytól, ezután L a m p e l Sándor II. haligató o vasta fel „A r a n y é l e t r a j z a” című művét, ifj. K l i m ó Aurél III. éves hallgató szavalt Arany János F i a m n a k című versét, K o m j á t h István III. éves hallgató pedig felolvasta Arany költészetét, végül H i r s c h Ferencz II. éves hallgató Aranytól a „J ó k a ö r d ö g é t.”

— Öngyikosság. Fürst Ignác, kisujtca 1451. szám alatti lakos neje magát tegnap d. u. f e l a k a s z t o t t a. A nő buskomorságban szenvedett s régóta készülhetett végzetes lépésére. Cselédét elküldte, s amig az odajárt, Fürstné elhatározását megvalósította. A visszavért cseléd rosszat sejtve, mindent tüvé tett, míg végre asszonyát, mintegy félóra mulva a lakás alatti sötét pincze egyik szögletében egy szegen függve találta. A vastag czukor-zsineg mélyen vágódott nyakába. Fürstné ekkor már halott volt. Tüstént rendőrt küldtek, ki levágta a holttestet a zsinegről. A rendőrorvosi bonczolást ma délután ejtik meg aszerencsétlenül.

— Az izr. nőegylet szombaton tartott alarczos bálján egy rózsaszínű csipkés legyező elveszett, a megtaláló kéretik, hogy azt a kiadó hivatalba küldeni sziveskedjék, kívánatra jutalomban is részesül.

— A honvédegylet választmánya vasárnap Dr. Hegedüs Pál elnökle alatt ülést tartott, melyen felolvasták Sebess György ölnöknek lemondó levelét és pénztári számadását. Mindkét ügyet a közgyűlés elibe utalták. — Az egyenruhás honvédeknek megengedték, hogy márcz. 15-én saját rizikójukra táncmulatságot rendezhessenek.

— Ujházi Ede két fölleptének alkalmára a belépti jegyek ma és holnap d. u. 3—6-ig váltakozóan elő-; a páratlan napos bérlek holnap, a párosok holnap délelőtt 11 óráig intézkedhetnek jegyek tárgyában. A helyárak a rendesek.

— A r. kath. iskolázék szombaton d. u. dr. W o l a f k a Nándor v. püspök plébános elnökle alatt ülést tartott, melyen az iskolaszéki szabályzat módosítását tárgyalták.

— A munkás dalagylet gyűlése. A „debreczeni munkás dalagylet” tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését kis-uj-utcai helyiségében, a hol nagy számmal jelentek meg az egyleti tagok. Dr. Bakonyi Samu diszelnök megnyitván a gyűlést, felolvasta az egylet mult évi jelentését, mely különösen a fényes zászlóváltási ünnepélyt emelte ki. Az ünnepély fényes sikere első sorban Vecsey Imréné urnőnek köszönhető, ki a zászlóanyai tisztet igen szívesen vállalta magára. Mélyen fájlalja az egylet, hogy S z a b o l c s k a Mihály eltávozott, ki buzgó igazgatójuk volt. A jelentés megemlékezik még M á c s a y Sándorról, az egylet volt buzgó karnagyáról, valamint méltatja C u r i á n Gyula az egylet pennája érdemeit. Konstatálja a jelentés, miszerint az elmúlt év nevezetes mozzanatokban

sike-
Vecsey
énekte-
ummál.
a meg
erenz
eszédet
kegyes
szívhez
kantus
eológus
t. Sza-
gy tet-
Mácsay
es cho-
gula vig
a kö-
A si-
rekesz-

r. ker
s min-
csérlet
zokásos
tartott
vetkező
zép be-
vetke-
avaltá:
m p el
ra ny
ó Au-
János
István
ra ny
rsc h
J ó k a

kisujut-
tegnap
morság-
érgzetes
odajárt,
vissza-
vitt, míg
a lakás
szegen
mélyen
halott
vágta a
mezolást

rtott ál-
legyező
a kiadó
ra juta-

vasár-
att ülést
y ölnök-
madását.
lták. —
k, hogy
latságot

almára a
-ig vált-
holnap,
z kedhet-
ndések.
on d. u.
plébános
iskola-

A „deb-
otta meg
iségében,
z egyleti
ők meg-
mult évi
ászlóava-
y fényes
önek kö-
szívesen
z egylet,
ki buzgó
ezik még
gó karna-
a az egy-
entés, mi-
natokban

nem volt szegény s a munkás dalegylet szeren-
csés éve közé sorolhatja ezt. Három dalestély
is tartatott, mely szép eredménnyel járt. Az
évi jelentés után a pénztári jelentés következett
s e szerint az elmúlt 1892. évben az egyet
bevétele 434 frt 30 kr, kiadása 301 frt 92 kr
volt. Tiszta maradvány 132 frt 92 kr. Kirán-
dulási alapra 40 frt gyűlt eddig össze. A szám-
vizsgáló bizottság a könyveket rendben találván
a pénztárnok részére a felmentvény megadatott.
Czeh József pénztárnoknak jegyzőkönyvi kö-
szönet szavaztatik. Ezután kisebb folyó ügyek
tárgyalására került a sor, melyek elintéztetvén,
utánna a gyűlés legfontosabb tárgya, a tuszújít-
ás megejtése következett s ez alkalommal az
időközben lemondott elnök N i c h t József he-
lyébe egyhangulag, nagy lelkesedéssel C s a p ó
Ferencz volt alelnök választott meg, ki elfo-
gadta azt. Dr. Bakonyi szép szavakkal üdvö-
zölte az új elnököt, mire ez meghatva válaszolt.
Alelnökké egyhangulag N á d a y R e z ó választ
tatott. Jegyzővé ismét C u r i á n Gyula, e fá-
radhatlan és az egylet érdekeit szíven viselő,
lelkés férfi lett. Pénztárnok C z e h József,
egyleti gazda S i m k o v i c s Gyula, zászlótár-
tók F a r k a s István, és Vajna Antal, újra
nagy lelkesedéssel s egyhangulag megválasztat-
tak. Ezután 12 választmányi tag jelöltetett kik
szintén egyhangulag választattak meg. Végül
C u r i á n Gyula megköszönte dr. Bakonyinak
az odaadó szeretetet és buzgalmat, melylyel
az egylet ügyei iránt visltetik, mire Bakonyi
válaszolt igen szépen, mondván, hogy ő nem te-
kinti hivatalát titulusok, hanem munkának és
nem vonja ki magát semmi olyan munka alól, a
mely csak legkisebb javára is szolgálhat a mun-
kás testvérek ügyének. S midőn megköszöni a
bizalmat, összetartásra és kedvre inti a tago-
kat, mert csak úgy lehet az egylet nagy és vi-
rágzó! — Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Halálozás.** Büdy Kálmán elhunytának
alkalmából egy a család, mint az egyesületi ta-
karék hitelegesület gyászjelentést adtak ki.

— **Sajtóhírek.** Mult számunk tárczarovatában
a költemények alatt levő név Csalonyai helyett
Csalomjainak olvasandó.

— **A deb. gazdasági egyesület V á c z y**
János elnökle alatt, nagy érdeklődés mellett,
tegnap délelőtt tartotta a közgyűlést,
az ipar és ker. kamarában. A gyűlésen felol-
vasatott és tudomásul vétetett Sz ü c s Mihály
titkár évi jelentése az egylet mult évi műkö-
déséről, s jövő évi programjáról. Erre vissza
fogunk térni. Számadások külön be lettek ter-
jesztve s a fölmentvények megadattak. A köz-
gyűlésnek egyik kimagasló része volt Stei-
nfeld Mihálynak a lótenyészítés előmozdítását
célzó alapító oklevelének felolvasása, melynek
értelmében **évenként 200 arany korona kiosz-
tandó díjat biztosít az egyesületnek.** K a t z
Mihály egyesületi tag lótenyész díjak biztosítá-
sára 100 frtot adományozott, melynek kamatai
3 évenként tenyész díjakra fordítandók; tárgyal-
ták a jelen évi költ-évetést, melynek értelmé-
ben sajnos, hogy az egyesületnek kiadásai fede-
zésére csak 441 frt áll rendelkezésére. Lóte-
nyész díjakra azonban szép összeggel rendelke-
zik, úgy hogy az idén nagyobb szabású lódi-
jazást is foganatosíthat. Két indítvány is volt
tárgyalva, két fontos momentum a gazd. egyesü-
let életében. A lótenyész biz. elnökség elválasz-
tása a gazd. egy. elnök tisztétől, a másik in-
dítvány pedig a körül forgott, hogy Debreczen
város mint olyan, a melynek legjelentékenyebb
bevételei forrása a mezőgazdaság, felkérésék,
miserint járuljon hozzá évenként bizonyos
anyagi segélylyel az egyesület működésének
sikeresítésére. Mindkettőt elfogadták s a vá-
lasztmány utasított, hogy a kellő lépéseket
ez ügyben tegye meg. A megürit választmányi
tagsági helyekre megválasztattak K e r p é l y
Kálmán gazd. tanintézeti tanár és K e r t é s z
János földbirtokos.

— **Halálozás.** Végh Gyula 2-ik kerületi
rendőr alkapitányt a legfájdalmasabb vesztésé-
g érte. Imádásig szeretett édes anyját az asszo-
nyok minta képét, a legjobb anyját a kimélet-
len halál kiszakította ölelő karjai közül. Vi-
gasztalást kívánunk a nagy vesztéséig felett. A
család által kiadott gyászjelentés a következő-
leg szól: Végh Gyula és neje szül. Kiss Ilona,
továbbá Szabó István, Szabó Mihály és Szabó

Erzsébet férjezett Sós Lajosné, Gyula és Jenő
gyermekekkel. számos rokonság nevében is, fájd-
alomtól megtört szívvel tudatják felejthetetlen
édes jó anyja, illetve nagyanya és anyós özv.
Szabó Mihályné előbb Végh Ferenczné szül.
Harmathy Agnes asszonynak 1893. évi Márczius
5-én, élete 64-ik évében, 6 és fél hónapi súlyos
szenvedés után történt gyászos elhunytát. A
megboldogult földi részei 1893. Márczius hó 7-
én délután 3 órakor Nagy-uj-utca 1611. számú
házánál, az ev. ref. egyház szertartása szerint
tartandó ima után, a Czegléd-utcai Sirkertben
fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végtisz-
tességtételre rokonainkat és a nagyérdemű kö-
zönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen,
1893. Márczius 5-én. Béke lengjen a legjobb
nő, a legjobb édes anyja, áldott hamvai felett.

— **A magánhivatalnokok** orsz. nyugdíj-
intézetének debreczeni tagjai B e n k e István, a
bécsi biztosító intézet titkáranak elnökle alatt,
tegnap ülést tartottak. Miután azonban az érte-
kezleten kevesen jelentek meg, az a jövő vasár-
napra halasztották.

— **Próba-bál.** Szombaton este tartotta
próba-bálját Alföldy Károly, városunk e kedvelt
táncztanítója a Margit fürdő disztermében. A
mulatság szép közönséget vonzott, felnötteket is,
kik saját próba-báljaik kedves emlékeit látták
főlelevenedni a kicsinyek boldog örömeiben, s
bizonyosságot tettek a kitünő táncztanító ren-
dszerének helyességéről. Tíz óra után a „kicsi-
nyek“ szépen át is engedték a „nagyok“nak a
tánczot, a kik pedig élvezte a jó alkalom-
mal, kitünően mulattak. — A zenéről a
Magyarfi fiúk gondoskodtak. — A vig tár-
saság még négy óra tájban is együtt volt.
J e l e n v o l t a k : Irinyi Ödönné, özv. Hutflesz
Istvánné, Sajó Györgyné, özv. Harsányi Sándor-
né, Bosznay Károlyné, Téth Kálmánné, Szabó
Sándorné, Lajosi Józsefné, Schönberger Vilmos-
né, Reismann Mórné, Czabán Dánielné, Kántor
Józsefné. (Nagy-Ida). Pécsy Istvánné (Földes).
Pásztor Lajosné (Er-Mihályfalva) és még szá-
mosan.

— **A szabómunkások és kisiparosok szö-
vetkezete** tegnap Magyar Antal elnökle
alatt d. u. 4 órakor gyűlést tartott a „Korona“
vendéglő éttermében. Felolvastattott a szervező
bizottság jelentése, a melyet — úgy szintén a
dr. L ö f k o v i c s Aurél által kidolgozott alap-
szabály-tervezetet — a közgyűlés helyben hagyta,
valamint megválasztották az ideiglenes tisztik-
art is. Érdekes határozata volt a gyűlésnek
egy s z a b á s z a t i t a n f o l y a m felállítására
melynek vezetője W a g n e r Imre lesz, a me-
lyen a természetrajzból is előadások tartatnak.
Alakítanak továbbá egy s e g é d e l h e l y e z ő
i n t é z e t e t, hol a munka nélküli segédek
együttal 8 heti ellátásban részesülnek.

— **Felvétel a katonai nevelőintézetekbe.** A
hivatalos lap márcz. 1. száma közzé teszi a
pályázati feltételeket a fumei haditengerészeti
akadémiába; a hadsereg a katonai nevelő és
képzőintézetekben rendszeresített s
az 1893/4-iki iskolai év kezdetén betöltendő
magyar állami alapítványi helyekre; valamint
általában a hadsereg katonai nevelő és képző-
intézeteibe, valamint a katonatiszt-leányok ne-
velőintézeteibe való felvétel tárgyában. A pá-
lyázati feltételek megtekinthetők Zöld Mihály
tb. tanácsnoknál is a hivatalos órák alatt.

Pályázatok. A pápai kir. adóhivatalnál
VI. oszt. adótiszt állás h. a. — A körmen-
di m. kir. adóhivatalnál III. oszt. kir. adóhivatali
ellenőri, esetleg VI. oszt. adótiszt állás 2 h. a.
— A kassai magyar kir. pénzügyigazgatóságnál
II. oszt. pénzügyi fogalmazói állás 2 h. a. —
Postamesteri állás Jász Monostoron 3 h. a. —
Postamesteri állás Úszögön 3 h. a. — Posta-
mesteri állás Galsán 3 h. h. — A tordai ma-
gyar kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszt állás
2 h. a. — A nagyenyedi kir. országos fegyin-
tézetről főfegyőri állás 4 h. a. — Az ipolysági
kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszt állás 2 h.
a. — A glihai kir. adóhivatalnál, esetleg Zág-
rábmege területén lévő más kir. adóhivatalnál
VI. oszt. adótiszt állás 3 h. a. — A fumei
magyar kir. fővámbivatalnál 4 II. osztályu vá-
mügyi állás 2 h. a. — A tatai kir. járásbíró-
ságnál segédszolgái állás 4 h. a.

— **Kataszteri munkálatok Hajdumegyében.**
A pénzügyminiszter megküldötte Debreczen vá-

ros közönségének az 1893 ik évben végrehaj-
tandó kataszteri felmérések és mérnöki hely-
színelések előirányzatát, az illető községek által
teljesítendő szolgálmányok kijelölésével együtt,
melyekkel a községek ezen műveleteket támo-
gatni kötelesek. A miniszteri leirat szerint mű-
szaki helyszínelés lesz Debreczenben és
Hajdu Dorogon; mérnöki helyszínelés és nyil-
vántartás alá kerül H.-Dorog és P.-Ladány ha-
tárterülete, ahol ezt a folyamatban lévő telek-
könyvi betétszerkesztés teszi szükségessé.

Táviratok.

Viharos ülés.

BUDAPEST, márcz. 6. (A „Debr.
Ellenőr“ s. tudósítójától.) A képviselőház
mai ülésén váratlanul óriási vihart idézett
föl H o r á n s z k y Nándor egy felszó-
lalása után A p p o n y i Albert, ki azzal
fenyegetődött, hogy az egyház-politikai
kérdésben a kormány ellen fordul, mire
W e k e r l e miniszterelnök válaszában
felemlítette „a házon kívülli har-
czot, melyet az izgatók
nem telen fegyverrel foly-
tatnak“... Erre óriási zaj támadott.

T i s z a István közbekiált: Rendre!
rendre! Balról a tomboló zaj erre még
növekedett s ezt kiáltják: „Menjenek he-
lyeikre Tisza István, grf. A n d r á s s y
Tivadar!“ — Ezek a siketítő zajban
rendületlenül állanak, Wekerle több per-
czig nem szólhat. Végre gróf K á r o l y i
István M a d a r á s z Józseffel oda-
rohannak s rábeszélék a távozásra, mire
a csend is helyreállott.

A szabadpárt értekezlete.

BUDAPEST, márcz. 6. (A „Debr.
Ellenőr“ s. t.) Az országgyűlési szabad-
elvű párt tegnapi értekezletén elfogad-
ták a kultusz-tárczát. Elfogadtattott to-
vábbá F e n y v e s s y Ferencz azon in-
dítványa, hogy a kormány egyházpoliti-
káját helyeslik, ő Felségétől azon-
ban engedély kérendő arra nézve, hogy
a k a t h. a u t o n o m i a tárgyában gyű-
lés hivassék egybe. Szólottak W e-
k e r l e miniszterelnök, gróf C s á k y
miniszter, T i s z a Kálmán és többen,

Törvényszéki csarnok.

A gyermek szerencsétlenség. 1891. febr.
havában H.-Dorogon egy Onodi János nevű 6
éves gyermeket összeört az odaváló törvény-
bíró száraz malma, s a súlyos sérülés követke-
ztében egy hónap mulva a gyermek meg is halt.
Ennek következtében gondatlanságból okozott
emberölés büntette miatt állott tegnap T ó t h
a helybeli kir. törvényszék előtt, védője volt
Dr. Nagy Lajos. A bíróság tagjai voltak B a-
l o g h Imre elnök, szavazó bírák R o t t l e r Béla
és K o n r á d Sámuel; jegyző Balogh Zsigmond.
A kir. ügyészséget dr. Huszka ügyész képví-
selte. A vád- és védbeszédek után a törvény-
szék T ó t h Imrét 200 frt pénzbüntetésre, a
szerencsétlenül járt gyermek szülei részére 50
frt kárpótlást, a kincstár részére 20 frt és a
még felmerülő költségek megfizetésére ítélte.
Mind a vádlott, mind a vádló belenyugodtak az
ítéletbe.

* **Leforrázta a fiát.** Vigyázatlan anya ál-
lott szombaton bírál előtt s kis hijja, hogy
nem száradt rajta a gyermek gyilkosság büne.
A Mocsy József tanácselnök, Baróthy Béla és Rott-
ler Béla bírák és Tóth Aurél tanácsjegyzőből
alakult tanács előtt vonatott ugyanis felelősségre
Tyukody Józsefné, a ki ellen a mult év őszén
4 és fél éves Imre fia leforrázása miatt ember-
ölés vétségével vádoltattott. — A törvényszék
a vádbeszéd meghallgatása után vádlottat fel-
mentette, azért, mert arra nézve, hogy a
közönséges gondosságot nem tartotta volna meg,
ellenében terhelő adat fel nem merült. Vád-
lott az ítéletben megnyugodott kir. ügyész fel-
lebezett.

Irodalom — művészet.

*** Jókai jubileuma** A legnagyobb magyar regényíró jubileumára serényen folynak az előkészületek. A jubileum rendezését egy nagy és előkelő férfiakból álló bizottság vette kezébe, mely szombaton tartott értekezletet Szász Károly elnöke alatt, hogy az ünnepély részleteit megbeszélje. A jubileum valószínűleg szeptemberben lesz. Az értekezleten felszólalt Thaly Kálmán képviselő, ki az ünnepélyből a politikát kizártnak óhajtaná és azt szeretné, hogy Jókai ünnepén mindenki pártkülönbség nélkül venne részt. Falk Miksa azt indítványozta, hogy a kiküldendő rendező bizottságnak tétessék feladatul, ejtse módját annak, miként lehetne Jókait attól megkímélni, hogy ne kelljen egyszerre négy regényt is írnia, csak hogy megélhessen. Ez volna a legszebb nyilvánulása a Jókai iránt ország és világszerte tapasztalható szeretetnek és tiszteletnek. Komócsi József pedig azt kérte az ünnepély programjába fölvenni, hogy Jókai összes műveit adják ki diszkiadásban. Az értekezletet hozzá járult ezekhez az indítványokhoz.

Közgazdaság.

— **Pót vásár Dorogon.** A h. dorogi országos vásár febr. 9-dikén olyan rosszul sikerült, hogy most az előjáróság a kereskedelmi minisztertől március 30-dikára pótvásár engedélyezését kérelmezte.

— **Hajduvármegye állategészségügye.** A főmívelési miniszter értesítése szerint Hajduvármegye területén márcz. 2-dikán következő állati ragadó betegségek észleltek: veszettség Nádudvaron, takonykór B. Ujvároson, szájsz. és körömfájás Sámsomban, sertés orbáncz Földesen, Debreczenből szájsz. és körömfájást, takony kört és tenyész bénaságot jelentettek.

*** Hajduvármegye lótenyésztési bizottmánya** elnökségéről gr. Dégenfeld Gusztáv tégelási negybirtokos betegsége miatt lemondván. Rásó Gyula alispán az elnökséggel ideiglenesen Ujváry Béla h. nánási birtokost bízta meg.

*** A város ménese és törzsgulyája** Bészler Lajos gazdasági tanácsnok a múlt héten az intéző bizottság tagjait meghívta a csődörös epreskörtbe, ahol a város méneséhez tartozó csikók és a törzsgulyából származott növendék-bikák telelnek. A bizottság gyönyörködve szemlélte az 1—2—3—4 éves csikókat, s ezek szemmel látható fejlődését örömmel konstata. Különösen az egy éves méncsikók között vannak igen szép Nonius-példányok. A bizottság meggyőződése ezuttal is az, hogy a város ménese helyes tenyész irányban kezeltek s alapos remény van ahhoz, hogy idővel a városnak kitűnő Nonius fajú ménese lesz. Ezután a bizottság a törzsgulyából származott bikabornyukat tekintve meg a törzsgulya már régibb idő óta állván fenn s abba a legkitűnőbb fajú tenyész állatok szerzeténben (Csáky fále bikák. — Sennyei téve tehének) ezen gulyabéli ivádekokon már erősen kidomborodnak a jellegzetes faji tulajdonságok és sokkal inkább megvan az egyöntetűség, mint a csikóknál. Legjobb feltűntetnek az 1 és 2 éves bika bornyuk gyönyörű példányai. Különben is a debreczeni törzsgulya jóbirneve már is megvan alapítva. A vidékbeli községek vetekedve keresik az ezen gulyából származott bikákat tenyészési célokra. Altalában pedig a bizottság azt a nézetét fejezte ki, hogy a város gazdasági ügyeinek a vezetése a legjobb kezekre van bízva s ezt a nézetet Koszorus Lajos tolmácsolta.

Vegyes hírek.

*** A legegészségesebb nemzet.** A közös hadseregben statisztikát készítettek a betegség eseteken nemzetiségek szerint való megoszlásáról. Kimutatást küldött be 34 gyalogzred 10 vadászszázalaj és 7 lovasezred, miut olynok a melyeknek legénysége lehetőleg egy nemzetisége lehetőleg egy nemzetiséghez tartozik. E kimutatások szerint a múlt évben 10.000 emberi közt betegségek volt: a magyaroknál 820, németeknél 924, csehek, morvák és tótoknál

925, lengyeleknél 822, ruthénekkel 955, horvátoknál 1092, oláhoknál 969. E szerint a magyar faj a katonaság közt a legegészségesebb.

*** Kivándorolt oláh izgató.** Az oláh felség-folyamodás ismert hőse, dr. Ratin János akit a debreczeniek Lukács László sajtópöréből ösmernek, mint a kolozsvári ügyvédi kamara tudul adja, ide hagyja szülőbázáját és Romániában foglalja el martyri stallumát. A távozót régi nemzetének őszinte szerencsekívánata követi és az az erélyes kívánság hozzá: hogy most aztán már hagyjon nekünk békét.

*** Aradi hamvai és a püspök.** Sokan voltak kíváncsiak arra, mint esett meg az a fordulat, hogy mégis be bocsájtották a szegény Jót Aradit a néhai aradvárosi szinagagatót a szegedi római katolikus temetőbe, a családi sírboltjába, holott azt irtuk, hogy az ottani belvárosi parochiáról ellenzik a halottnak a kath. temetőbe való eltemését hát az igaz volt, hogy onnét elleneztek azzal a kerek határozattal, mikép református halottnak nincsen helye a kath. temetőben. (Ehez hasonló eset történt közelebb Debreczenben is.) S valószínű, hogy a jó öreg Aradi most is ott pihenne az oraviczai temető földjében, ha a kegyeletében megháborított családjának az a jó gondolata nem támadt, hogy elmegy a csanádi püspökhöz megtudni, vajjon az is oly véleményben van-e a keresztyén halottak temetése iránt, mint a szeged-belvárosi parochia. Huszka Lajos, Aradi sógora a mult vasárnap járt Dessewfy Sándor, Csanádegyházmegye püspökénél Makón. A püspök csodálkozással fejezte ki, hogy a kérdésnek elébe kellett kerülnie. Kijelentette hogy nem talál semmi okot arra, hogy a keresztyén ember hamvai római katolikus temetőben levő családi sírboltban elhelyeztessenek és megadta erre az engedélyt. Püspöki engedéllyel jutott tehát Aradi Gerő az ő hitvese mellé.

*** Gyermekef a fazékban.** A belényesi csendőrség az emberi bűnök egyik leiszörnyűbb esetének nyomára jött tegnapelőtt. A napokban ugyanis egy gymnasiumi tanuló a földön egy kisgyermek hullájára akadt. Rongyokba volt burkolva a csecsemő fiu hullája s a feje egy fazékba dugva. A könyörtelen anya tehát szülte fejét valóságilag belegyömöszölte a vasfazékba, hogy az ott ne kapjon lélekzetet és faldjon meg. Ezután vitte ki a mezőre és dobta a hóba bizonyosan arra számítva, hogy a tél duvadjai fölemésztk a kis hullát, melynek szeretete tárgyát kellett volna képeznie, de mely számára nem volt egyéb egy bűnjelmé. A hószirban azonban megmenekült a kis holttest a vadállatoktól. A csendőrség az ellillant szivtelen anyát nyomon követi és valószínű, hogy mielőbb át lesz adható az igazágszolgáltatásnak. Orvosilag konstatalva lett azon körülmény, hogy a fiu csecsemő ép termetű volt és élve született és hogy születése után pár napra lett megfojtva.

— **Az olló hatalma.** Egy faluban — hol? nem tartozik a dologhoz — temérdek baja volt a birónak néhány táboralja kóbor cigánynal, a kik nagyon odaszoktak a falu végére s minduntalan ott termettek hosszabb-rövidebb időre? Ilyenkor a faluban az aprómarhának sehohse volt biztos maradása, még a legháziasabb nevelésű csirkék is a cigányfogásra kerültek. Biró uram soká törte hiába a fejét, miképpen riassza el a cigányokat a faluból. Végre rájött. Mikor legközelebb megint panaszkodni jöttek hozzá az asszonyok, hogy vész a háztól a baromfi, biró uram az egész cigánykaravánt maga elé idéztette a falu házára. A tanács-szobában fogadta a biró a kócos hadat, két oldalt mellette két hites birka nyíró állott, mint bakó zordonan. Lefogták ezután az egész hadat s férfiakat, asszonyokat, gyermekeket s a biró parancsára a két birkanyíró borig lenyirta valamennyit. A megkopasztott cigányok nagy jajgatással távoztak s keservesen megsiratták gyönyörűségüket, főleg azért, mivel ezentul nem lesz hová dugni a pipát. Ezentul, valahányszor loptak a cigányok, mindig becsitálták és kegyetlenül megnyirták valamennyit. A harmadik operáció után fölkerelkedett a karaván és azóta cigánynak nyoma sincsen ebben a faluban.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irtá: Sz. Buday Etel. —

IV. fejezet. 14
(Folytatás.)

— Ne busulj He éne, azért hasznosíthatod te magad a mi jóvóltunkra. Itt vannak kis testvérid, kikre és nevelésükre te vagy hivatva felügyelni, mivel atyátok elfoglaltatása miatt nem teheti, én pedig már mint felügyelő anya nem is számítok, én már csak szeretetem adhatom nekik. Így tehát neked kell pótolni helyemet mellettük gyermekem, te fogsz továbbra is megmaradni kis mamájuknak Helénem.

A beteg kimerülten hallgatott el nem annyira a hosszas beszédért, mint inkább a lelki küzdelemért, amit mindannyiszor át érzett a hányszor öntehetetlenül jutott eszébe.

Heléne a vánkosok csücskébe temetett arcczal hallgatta volt, anyja szavait, tovább is ugyanazon helyzetben maradt, semmi sem zavarta a szoba csöndjét mint az erősen ketyegő kis óra, mely jelezte az idő haladását és az élet fogyását, mely mint egyik porszem a másikkhoz hasonlóan peragtek le az élet tengerében, mit ha elvesz az apály és eltűnik az élet tenger partjáról örökre. Tán ily gondolatokra ébreszté a szegény beteget is az óra egyforma ketyegése, mert így sóhajtott fel.

— Óh Istenem! akár jól, akár keservesen, csak letelik egyik óra a másik után, míg végtére elérkezik az utolsó is... Gyermekeim ha az enyém elérkeznek, légy védője, támasza, míg élsz kis növrednek, Gusztiról nem is szölok, ő férfi lesz, megvédi ömágát, csak szegény kis Alvinét nehad el Heléne, oltalmazd szeretettel, tanácsoddal az élet nehézségei között. Helén áthatva válaszolt.

— Nyugodt lehetsz anyám, mert Alvinét soha el nem hagyom a míg élek esküszöm! — és esküre tartá fel kezét egész ünnepélyesen.

— Most már nyugodtan elalhatom, ha még az örök álom is jön Helénem. Nem azért, mintha kételkedtem volna benned, ó nem azért, de mégis valami megnyugtató van abban megerősítését hallani, lelkünk igaz óhajának beteljesítésére.

Ujra mély csend lett, csak az óra tik takja hallatszott, s a hirtelen elszunnyadt beteg lélegzet vétele.

Szegény Heléne, nem mondhatta el szíve szent titkát azon este anyjának, később pedig már nem teheté, mivel kedvese azt óhajta, hogy még egyideig anyjának se szóljon boldog egyetértésük felől.

V. fejezet.

A fentebb leirt est után egy pár napra, már elfoglalja állását Flemmingéknél a házvezetőné Cook Fanni asszony, ki külső megjelenésével nem tett valami kellemes behatást a család tagjaira.

Flemmingné megmagyarázhatatlan borzongást érzett első meglátásakor. Heléne az épen kezében levő virág öblölyt ejté el, mely hangtalan tört darabokra a padló vastag szőnyegén. Alvine félre húzódott az ablak tömör selyemfüggöny redőzetei közé, csak onnét kandikálva elő félelmes kíváncsisággal, Cookné asszonyra, ki merev nyugalommal állt új gazdái előtt, hallgatva a szokásos utasításokat, melyekkel közölselt látta új pályája kezdetén.

Cookné életkorát nehéz volna meghatározni, a szemlélő ha akarta 28 vagy 38 évesnek is tarthatt, vagy annál sokkal kevesebbet avagy többet is; mert magas szikár alakja a fiatalság minden bűjét nélkülözötte, kis finom feje, halvány de üde arca, ragyogó szurós fekete szemei a valónál is fiatalabbnak tüntették fel. Külső megjelenése igen egyszerűnek volt mondható: Minden czizomát nélkülözö fekete szövet ruha fődte termetét egyedül diszül fényesre keményített hófehér vászon gallért és hasonló kézelőt viselt, mely egyszerűen simára fésült fekete hajával és egész magaviseletével összhangban állott. Talán a világon senki sem tudott oly igénytelenül mozogni mint ő. Járása egy mozdulatlan haladás volt mint egy jól felhuzott, jól elkészült gépezetnek,

Lassanként hozzá szoktak igénytelennek látszó nőhöz a háziak, még még is voltak elégedve vele, mert tapintatosan vezette a háztartást, szigorú rendet tartva ugyan a cselédek között, de következetesen bánva velük; habár legkisebb hibájukat sem hagyta szó nélkül, és fölibök helyezve önmagát, m. gőrizte megkülönböztetett álláspontját; s azok tellebvalójukként elismerék őt. Csak a vén Biri nem tűrhette az új házvezetőnőt s ha csak szerét ejthette borsot tört orra alá kimutatva, hogy nem veszi őt semmibe. D. Cookné csodás békével tűrte az elkapott vén leányzó kötekedéseit; bár nem lehetetlen, hogy emlékezetének egy titkos lapjára fel nem jegyezte a vissza fizetés rovátába, mert szemeknek boszus fel-fel vilámlásai nem a megbocsátást hirdették, habár hallgatagon szorítá egymásra tükeskeny ajkait, és soha nem válszolt haragosan a vén leány bántó szavaira, nem azért mintha nem mert volna, vagy nem lett volna eléggé eszes hogy vissza vágjon hanem megveté az oly kicsinyes csatározásokat, ott hol ő jól érezte, tudta, hogy majd megjön az idő, alkalom a midőn megtörve hatja kellően mind azon keserves sértéseket. A ház minden tagja foglalkozott egy darabig Cooknéval mint új egyéniséggel: csak a házfeje Flemming nem szólott soha felőle, teljesen figyelmen kívül hagyta létét. Nem tudni ha valóban oly kevés figyelembe vette-e mint a hogy mutató, de az bizonyos, hogy soha nem hallotta senki hozzá szólani; ha valamit akart vagy óhajtott, azt mindég Helénnel tudatta, ez leányának fel is tűnt, azon meggyőződésre vezette, — hogy atyja a házgondiviselőt ki nem állhatja, azért egyszer, midőn valami házi ügyben ismét általa adott parancsot — így szólt — de édes atyám, ha kinem állhatja e nőt, miért tartjuk szolgálatunkban?

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Adomák. Részvét. — Gratulált már Papucsfnak az esküvőjéhez?
— Nem. Az igazi részvét néma.

Gyermekszáj. Szájasné társaságban panaszkodik, hogy nagyon vesztí a haját. A kis Mimi közbekiált:
— Nincs elveszve a hajad, mama. Hiszen tegnap este betetted a ruhás szekrénybe.

Kegy. Ur: Szabad egy tánczot kérnem, nagysám?
Hölgy: Sajnálom, valamennyi tánczra foglalkozva vagyok.
Ur: Mily kár...
Hölgy: De igaz... A harmadik limonádé szabad... Azt ön hozhatja.

Bosszankodás. Vilma: Kicsodák itt az orvosok?
Lidi: Csak Kopasz udvari tanácsos.
Vilma: Micsoda, csak egy orvos? Az is vén? No. azért nem volt érdemes ide jönni.
Próza. Ur: Esküszöm, hogy örökké hü maradok.
Ballerina: Inkább fogadnék száz forintba, hogy nem maradsz.

Hirdetés. Kitűnő forgópisztolyok eladók. Roldogtalan szerelmeselek előnyben részesülnek.

Szerény. Hálása pa (nagy sohaj-tással.) Bátor tett volt, fiatal ember. Saját élete veszélyeztetésével kimentette az anyósomat. Mivel fizethetem azt vissza?
Dérék mentő: Sok lesz, ha öt forintot kérek, uram?

Talány

Mért tetszik egy a rózsabimbó,
Mikor még szirma, kelye zárt?
— Mivel talány, s csak sejteti még
Alakját, színét, illatát.

Mi tetszik egy egy ifjú, édes,
Semmitmondó leányarczon?
— Az, hogy talány, s csak sejteti mág,
Minő is lesz majd az — asszony?

Erdélyi Zoltán.

A királynak nem szabad megölni a foglyot, kinek fegyvere ketté tört:

Aki, bármily hatalmas legyen is, irgalmas a foglyul esett hős ellenséggel — érdemi megigazán az ember nevet.

Vágyunk beteljesedése, a királyi diszfigyermek születése egyúttesen sem érnek annyit mintha a halálosfélelemben levő ellenséget megszabadítod.

A győzőnek az elenséget ápolni kell, vagy pedig hazájába szállítani.

„Mahabarata“!

A szertelen erőfeszítés. Coller W. oxfordi orvos londoni orvosegyesületben az oktan erőfeszítések következményeiről értekezett. Arról beszélt hogy angol ifjak nagyon hajlandók mártékteleül üzni a tornát és a kerékpározást, már pedig az orvosi megfigyelések kétségtelenül tették hogy a szertelen izomeröltetés szívujakokat és agra-tágulást okozhat Ezt még azokon az állatokon is tapasztalták melyeket szertelen izomeröltetésre fognak, például a futtató lovakon és vadászebeken. Legtöbb visszaélést követnek el az ifjak a kerékpározással, pedig a sportnak éppen ez a legveszedelmesebb faja A szívujak ugyancsak lassankint fejlődik ki, de oxfordi diákokon kétségtelen jeleit látta a komoly szívujak, szivnagydobás kezdetének. Az előadó Preston tengerész orvosra is hivatkozik, a ki azt tapasztalta hogy mióta ahajózásban a gőzerő mind több teret foglal a tengerészek között kevesebb a szívujak; Másrészt Hamilton bizonyítja, hogy mióta az indiai hadseregben az erőtetett meneteléseket és a gyors futatást meghonosították, gyakorivá lettek a szivdobogás esetei. A milyen hasznos a torna és sport a test fejlesztésére, annyira ártalmas ebben is az erőnket meghaladó szertelenkedés.

Idegenek névsora.

- Bika szálloda.** Förster és Erbstein kereskedők Strassburg, Droppa Béla Budapest, Cseresznyés B. ügyvéd Nagy-Károly, Schweigel kereskedő Bécs, Borbás K. M. Tur, Eppinger N. Szeged, Venzel J. kereskedő Bécs, Klugmann kereskedelmi utazó Bécs, Oppetz K. utazó Budapest, Láng Károly Kolozsvár, Blumenthal K. utazó Bécs, Strassmann K. utazó Bécs, Preisich K. utazó Bécs, Sammek Bécs.
- Angol királynő szálloda** Erős Zoltán birtokos Ersemlyén, Erdősi Károly Miskolcz Némety József Budapest, Felsonburg D. kereskedő Bécs, Lanner J. kereskedő Bécs, Tancsik B. kereskedő Bécs, Adler Jakab birtokos Szoboszló, Ötvös Károly jegyző B. Torda, Ötvös Géza gazdatiszt B. Torda, Manheim J. kereskedő Berlin, Kircz József kereskedő Budapest, Berner S. kereskedő Budapest, Kleinmann T. J. kereskedő Bécs, Egger Károly kereskedő Miskolcz.
- Frohner szálloda.** Fried Adolf utazó Firnau, Mandel Mór birtokos Pirices, Huth Jakab utazó Bécs, Elefánt vendéglős Szarvas, Kostyál Béla kereskedő segéd Verbász, Mann Adolf birtokos Margita, Pollák Adoif könyvelő Budapest, Deutsch Ignác üzletvezető Bécs, Klein Leopold utazó Budapest, Blonder Henrik asztalos mester Budapest, Szwarcz utazó Budapest.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 16. szűn. VII. Kis bérlet 16. szűnet Páros. Páros. Ma, Hétfőn 1893. márczius 6-án: Bérlet szűnetben:

A SZULTÁN

NÉMETH JÓZSEF vendégfellépésével.

Holnap, Kedden márczius 7-én:

Ujházy Ede urnak, vendégfellépésével:

A Pont biquet család.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság“ közlése 1893. márczius 4-én.)

Államadósság:			
Magyar aranyjárdék 4%	—	—	115.80 116.10
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	123.— 124.—
„ koronajárdék 4%	—	—	95.40 95.90
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	101.75 102.25
Osztrák aranyjárdék 4%	—	—	117.75 118.25
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98.50 99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	—	—	145.50 146.50
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	—	—	401.50 402.—
Osztrák hitelbank részvény	—	—	340.40 341.60
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	—	120.— 121.—
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	—	132.50 133.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	—	117.— 118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	—	13.25 13.75
Osztrák „ „ „	—	—	20.— 20.50
Olasz „ „ „	—	—	14.— 14.50
Bazilika sorsjegy	—	—	8.— 8.50
Jó-sziv „	—	—	3.15 3.50
Pénznemok:			
Cs. és kir. arany	—	—	5.58 5.73
20 márkás arany	—	—	11.85 11.88
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	9.62 9.66
10 font Sterling	—	—	12.08 12.12

Nyilt-tér.

Kardos Lászlónál
(Kossuth utca)
NAGY RAKTÁR
vásznakból
szőnyegekéből
kelengyékéből.

Kiadó lakás.

Kismester-utcán az 1440. sz. alatt egész ház és udvar kényelmes uri lakásnak kiadó.

KÖHÖGÉS,

rekedség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger díjjutalmazott, biztos hatású

mell-pasztillait.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában, valamint az

EGGER L. FIA

gyószerkülönlegességi gyárában Bécs-Nussdorf.

Med. universal.
Dr. Guttmann Ede
 Budapesti és Ischli fogorvos
 Debreczenben állandóan letelepedett.
 Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,
száj és fogbetegségek
 gyógykezelésére,
 arany és másnemű tömetek és min-
 dennemű műfogak készítésére. Operációk
 kívánatra narkozissal is eszközöltnék.
 Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet
 (Hungária kávéház mellett.)
 Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

Fali tapeták.

Van szerencsém a n. é. közönség
 tisztelettel értesíteni, hogy ismét Debre-
 czenbe érkeztem és hogy

az „Angol királynő“ szálloda
 17. sz. szobában

vettem néhány napi tartózkodásra lakást,
 s kérem a mennyiben igen kiterjedt meg-
 rendelői köröm mindnyáját rövid itt tar-
 tózkodásom miatt nem látogathatom meg,
 részemre esetleges szükséglet esetén a
 t. megrendelők lakás címöket beadni
 sziveskedjenek.

Szivesen szolgállok megkeresésre dus
 választékú mintákkal a legdivatosabb igen
 izléses, legújabb divatu tapetákból styl-
 szerű és szakavatott kivitelben. Ingyen
 és díjmentesen teljesítek díszítési terve-
 zeteket és költségkiszámításokat.

Tisztelettel

SERSON C. H.

Vértesi Arnold
 összes munkái
 füzetekben
 rendkívül leszállított áron.
 Eddig megjelent 138 füzet.
 Egy-egy füzet
15 kr. helyett 8 kr.
 Megrendelhető a
Debreczeni Ellenőr
 kiadóhivatalában.

BORMÉRÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű kö-
 zönség b. figyelmébe ajánlani, hogy

DEBRECZENBEN,
HATVAN-UTCA,
BIGNIÓ-féle házban
 fiók-bormérést

nyitottunk s itt borainkat
 literenként 40 krtól
 feljebb árusítjuk el.

Midőn új vállalatunk iránt a nagy-
 érdemű közönség szives pártfogását kér-
 jük, maradunk teljes tisztelettel

a „**VÁRADI**“-fele
 pinczészet
VILLANY, (Baranyam.)

A Cognac-Ipar
 részvény-társaság
 BUDAPESTEN.
 Gyártmányai a nemzetközi
 bor- és élelmezési kiállítás
 juryje által

(udvari és egészségügyi tanácsos Vogel tanár eln.)
 közegészségügyi szempontból a legmagasabb
 kitüntetést egyedül nyerték el, és alábbi or-
 vosi tekintélyek elismerésének örveudenek.

Dr. Angyán tanár Dr. Kovács tanár
 Dr. Kéty tanár Dr. Müller tanár
 Dr. Kézsmárky tanár Dr. Réczey tanár
 Dr. Korányi tanár Dr. Stiller tanár
 Dr. Tauffer tanár.

A számos elismerő levelek közül, me-
 lyek igazolják, hogy ezen cognac-
 gyártmányt a legelső hely illeti, csak
 az alábbi közöljük egész terjedelemben:
 Ország. m. kir. chemiai és közp. vegykeresl.
 állomás.
 (Földmiv. m. kir. miniszterium.)
 1437/1892.

Igazolvány.

Az országos m. kir. chemiai intézet
 és központi vegykeresleti állomás ré-
 széről hivatalosan igazolják, hogy a

COGNAC IPAR RÉSZEKÉNT cognac-gyára
 a modern technikai és az egészségügyi köve-
 telményeknek megfelelőleg van berendezve s
 az ott gyártott készletből f. hó 21. napján
 hivatalosan vett (ötféle) cognac-minták mind-
 egyike kifogástalan jó minőségűnek találatott.
 Budapest, 1892, október hó 28-án.

Az igazgató helyett:
 Tóth s. k.

Sziveskedjék tehát csakis ezen gyártmá-
 nyokat rendelni. Megbízások intézendők a

Cognac-Ipar
 részvény-társasághoz
 BUDAPESTEN. Képviselő Debreczenben:
 Hochfelder Jakab.
 Kapható Debreczenben a következő
 cégekknél.

Csanak József, Riekl József Zelmós, Geréby
 Fülöp, Lusztig Károly, Leidenfrost Armin, Szabó
 Zsigmond, Varga Lajos, Kun József, Rosenthal
 Dániel, Party Ferencz, Kohn Lajos, Fogyasztási
 szövetség, Aron Manó és Társa, Poszert János,
 Katz Lajos, Riesz Lipót.

1790. sz./1893.

Hirdetmény.

A debreczen-nagykárolyi törvényha-
 tósági közut hajduvármegyei szakaszára
 és a b. újvárosi vasuti összekötő köz-
 utra az 1893/1895. években szükséges
 kavics kiszállításának biztosítása céljá-
 ból az 1893. évi március hó
 27-dik napjának d. e. 10 órájára
 az alólirott alipán hivatalos helyiségében
 tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás
 hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,
 hogy a fentebbi munkálat végrehajtásá-
 nak elvállalására vonatkozó, az egy évi
 vállalati összeg után számítandó, s a rész-
 letes feltételekben előirt 5%-nyi bánat-
 pénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitű-
 zött nap d. e. 10 órájáig alólirott alis-
 pánhoz annyival inkább igyekezzenek be-
 adni, mivel a későbbben érkezettek figye-
 lembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonat-
 kozó felosztási kimutatás és részletes
 feltételek a vármegye levéltárnoka hiva-
 talos helyiségében a rendes hivatalos
 órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1893. február 24.

Rázsó Gyula
 kir. tan. alispán.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag,
 félig kötött szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad
 szénadtartalom jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött
 szénadtartalmának gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli.
 Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénadtartalom-
 ban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzé-**
seknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban**
 a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapest: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil,
 dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel
 alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
 főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
 k. udv. ásványvíz-
 szállítónál,
 Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.